

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/169/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6715204249
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ama Odalošová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6715204249.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Amy Odalošovej a členiek senátu JUDr. Danice Kočíčkovej a Mgr. Kataríny Katkovej, v právnej veci žalobcu: Credit Solution, s.r.o., so sídlom Mladých budovateľov 2, 974 11 Banská Bystrica, IČO: 36 645 346, zast. KUBINEC & PARTNERS advokátska kancelária, s.r.o., IČO: 36 851 574, so sídlom Skuteckého 6, proti žalovanému: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Račianska ul. č. 71, 813 11 Bratislava, IČO: 00 166 073, o náhradu škody, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 17C/130/2015 - 205 zo dňa 27. 03. 2018 v spojení s uznesením Okresného súdu Zvolen č. k. 17C/130/2015 - 250 zo dňa 26. 07. 2019, takto

rozhodol:

I. Rozsudok potvrdzuje.

II. Žalovaný je povinný uhradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania v rozsahu 100 %, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie v poradí druhým rozsudkom rozhodol tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 33 197,96 Eur, spolu so zákonným úrokom z omeškania vo výške 5,05 % zo sumy 33 197,96 Eur od 24. 02. 2015 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a žalobcovi priznal náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.

2. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa žalobou domáhal náhrady škody spôsobenej pri výkone verejnej moci v sume 33 197,96 Eur s prísl. na tom základe, že v exekučnom konaní Uznesením Okresného súdu v Galante zo dňa 1. 4. 2008, č.k. 8Er 2748/2000-145, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave 24CoE 15/2012-242 zo dňa 20. 2. 2013 súd schválil rozvrh výťažku z dražby nehnuteľností vykonanej súdnym exekútorom JUDr. Dušanom Mrenicom. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 3. 12. 2013. V zmysle Uznesenia o schválení rozvrhu výťažku z dražby nehnuteľností mal súdny exekútor v prospech žalobcu ako oprávneného poukázať sumu v celkovej výške 1 000 121,70 Sk (33 197,96 Eur), k čomu však zo strany súdneho exekútora nedošlo. Z odôvodnenia uznesenia o schválení rozvrhu výťažku z dražby nehnuteľností vyplýva, že podľa ust. § 157 ods. 1 písm. c) Exekučného poriadku z rozdeľovanej podstaty mal súdny exekútor pomerne uspokojiť jednak v exekučnom konaní vedenom pod sp. značkou EX 313/2000 istinu oprávneného v celkovej výške 260 990,60 Sk (8 663,30 Eur) a v exekučnom konaní vedenom pod sp. značkou EX 314/2000 mala byť uspokojená pohľadávka oprávneného spolu s príslušenstvom a trovami exekúcie v celkovej výške 739 131,10 Sk (24 534,66 Eur) spolu teda v celkovej výške 1 000 121,70 Sk (33 197,96 Eur). Uznesením Okresného súdu v Galante sp. zn. 8Er 2748/2000-137 zo dňa 14. 12. 2007 súd pripustil, aby na miesto pôvodného oprávneného vstúpil do konania žalobca.

3. Dňa 30. 6. 2009 malo dôjsť k zániku funkcie súdneho exekútora JUDr. Dušana Mrenicu, a dňa 23. 9. 2009 bol vystavený Dekrét pre náhradného súdneho exekútora, Mgr. Milana Somíka. Náhradný exekútor prípisom zo dňa 4. 7. 2013 oznámil žalobcovi, že v exekučnom konaní vedenom pod sp. značkou EX 313/2000 a EX 314/2000 nie je možné zaslať žalobcovi finančné prostriedky v zmysle schváleného rozvrhu výťažku „nakoľko po prevzatí exekútorského úradu od pôvodného súdneho exekútora JUDr. Dušana Mrenicu, sa na účtoch nenachádzali žiadne finančné prostriedky a nebola vydaná žiadna finančná hotovosť“. Následne exekútor Mgr. Milan Somík prípisom zo dňa 6. 6. 2014 žiadateľovi oznámil, že „v predmetnom spise súdny exekútor Mgr. Milan Somík nedisponuje žiadnymi finančnými prostriedkami. Pri preberaní exekučnej agendy od JUDr. Mrenicu neboli prevzaté žiadne finančné prostriedky. Žalobca považuje konanie súdneho exekútora JUDr. Dušana Mrenicu a ustanoveného náhradného exekútora Mgr. Milana Somíka za nesprávny úradný postup. Podľa ustanovenia § 165 ods. 1 Exekučného poriadku platí, že exekútor po schválení rozvrhu výťažku a po úplnom zaplatení najvyššieho podania poukáže a to do siedmych dní, oprávneným osobám prikázané sumy. Z vyjadrenia náhradného exekútora Mgr. Milana Somíka vyplýva, že zo strany pôvodného exekútora mu neboli odovzdané žiadne peňažné prostriedky, ktoré boli získané ako výťažok z dražby nehnuteľností v rámci exekučných konaní EX 313/2000 a EX 314/2000, a preto ich nemôže poukázať žalobcovi ako oprávnenému v exekučnom konaní v zmysle právoplatného uznesenia o schválení rozvrhu výťažku z dražby nehnuteľností. V dôsledku toho došlo zo strany súdneho exekútora konajúceho v postavení orgánu verejnej moci k nesprávnemu úradnému postupu v zmysle ust. § 9 ods. 1 zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. V lehote 7 dní od právoplatnosti uznesenia o schválení rozvrhu výťažku dražby nehnuteľností, t.j. do 10. 12. 2013 bol súdny exekútor povinný poukázať žiadateľovi prikázanú sumu, pričom táto povinnosť bola zo strany súdneho exekútora porušená a v zmysle jeho vyjadrenia jej splnenie je vylúčené. Žalobca dňa 27. 8. 2014 Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky doručil žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody podľa ustanovenia § 15 zákona č. 514/2003 Z.z.. Ministerstvo spravodlivosti SR vyjadrením, ktoré mu bolo doručené dňa 23. 2. 2015 žiadosti žalobcu o náhradu škody nevyhovelo. Žalobca, vzhľadom na vyššie uvedené, uplatňuje nárok na náhradu škody vo výške 33 197,96 Eur, t.j. vo výške sumy, ktorá mu mala byť poukázaná v zmysle právoplatného uznesenia o schválení rozvrhu výťažku z dražby nehnuteľností a úrok z omeškania.

4. Žalovaná žiadala žalobu zamietnuť, žalobcom uplatnený nárok na náhradu škody nespĺňa podmienky vymedzené v zákone č. 514/2003 Z. z.. Pokiaľ po splnení predpokladov ustanovených Exekučným poriadkom nedôjde k poukázaniu prijatých prostriedkov oprávnenému, sú tieto na účte exekútora zadržované bez právneho dôvodu a exekútor je povinný ich žalobcovi v zmysle ust. § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka vydať. Náhradný súdny exekútor neporušil ustanovenie § 165 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z.. Ustanovenie § 165 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. nemohol porušiť ani pôvodný súdny exekútor, keďže ku dňu schválenia rozvrhu výťažku (03.12.2013) už súdnym exekútorom nebol (odvolaný bol dňa 30.06.2009). Povinnosť poukázať prikázané sumy po schválení rozvrhu výťažku teda nemohol splniť. Žalovaná má za to, že ani zo strany pôvodného súdneho exekútora, ani zo strany náhradného súdneho exekútora nemohlo dôjsť a ani nedošlo k namietanému nesprávnemu úradnému postupu. V zmysle ustálenej judikatúry je žalobca povinný si uplatniť voči osobe pôvodného súdneho exekútora svoju pohľadávku ešte pred jej uplatnením v konaní o náhradu škody. V opačnom prípade nie je možné konštatovať vznik škody na strane žalobcu, nakoľko žalobca nevyužil všetky prostriedky pre vymoženie svojho práva. Pokiaľ žalobca spoľahlivo nepreukáže, že jeho pohľadávka voči pôvodnému súdnemu exekútorovi sa stala nevymáhateľnou, nemožno hovoriť o škode, za ktorú by niesla zodpovednosť žalovaná. Možnosť domáhať sa vydania výťažku z dražby priamo od pôvodného súdneho exekútora je zvýraznená ustanovením § 36 ods. 13 zák. č. 233/1995 Z. z. v znení účinnom od 1. 11. 2013. Nie je možné konštatovať vznik škody ako jedného zo základných predpokladov zodpovednosti štátu za škodu v zmysle zák. č. 514/2003 Z. z.. Štát nie je univerzálny sukcesor za akúkoľvek vzniknutú škodu a nemôže vstupovať do práv a povinností tretích osôb. Pokiaľ existuje možnosť vymoženia pohľadávky mimo konania o náhradu škody, nie je možné konštatovať nevyožiteľnosť pohľadávky, a teda ani vznik škody ako takej. Žalovaný namietal existenciu príčinnej súvislosti, uviedol, že ak pôvodný súdny exekútor nepoukázal náhradnému súdnemu exekútorovi zodpovedajúcu čiastku výťažku z dražby a to bez právneho dôvodu, nepochybne tak došlo k bezdôvodnému obohateniu pôvodného súdneho exekútora podľa § 451 Občianskeho zákonníka, ktorý je povinný obohatenie vydať. Konaním resp. opomenutím konania zo strany pôvodného súdneho exekútora, tak došlo výlučne k vzniku práva žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorého imanentnou súčasťou je existencia príčinnej súvislosti medzi bezdôvodným obohatením pôvodného súdneho exekútora a vznikom práva žalobcu na vydanie

tohto obohatenia. Neexistuje teda priama príčinná súvislosť medzi namietaným nesprávnym úradným postupom a škodou. Na pojednávaní dňa 13. 2. 2018 zástupca žalovanej strany uviedol, že bola vydaná novela Exekučného poriadku, ktorá istým spôsobom potvrdila správnosť právnych záverov žalovaného o tom, že zodpovednosť štátu za škodu, spôsobenú súdnym exekútorom v zmysle zákona č. 514/2003 je daná vtedy, ak poškodený subjekt spoľahlivo preukáže, že jeho nárok nebolo možné uspokojiť z majetku poisťovateľa alebo exekútora, poukázal na ustanovenie § 31 Exekučného poriadku, a na to že v zmysle zásady tzv. nepravej spätnej retroaktivity ohľadom uvedenej novely súd by mal vychádzať zo znenia § 31.

5. Súd prvej inštancie zistil skutkový stav, ktorý posudzoval podľa § 2 ods. 1, § 33 ods. 1 Exekučného poriadku, § 3 ods. 1, § 4 ods. 1 písm. a) bod 3, § 9 ods. 1, 2 Zákona č. 514/2003 Z.z., § 31 ods. 1, 4 Zákona č. 2/2017 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z.z. účinného od 01.04.2017, § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka.

6. Vykonaným dokazovaním mal okresný súd preukázané, že v exekučnom konaní Okresného súdu Galanta 8Er 274/2000 bolo vydané poverenie pre súdneho exekútora JUDr. Dušana Mrenicu na vykonanie exekúcie vo veci oprávneného N. C. K. proti povinnému N. Paulusovi. Následne na to uznesením OS Galanta sp. značka 8Er 2748/2000-137 zo dňa 14. 12. 2007 súd pripustil, aby namiesto pôvodného oprávneného vstúpil do konania žalobca. V priebehu exekučného konania uznesením OS Galanta 8Er 2748/2000-145 zo dňa 1. 4. 2008 súd schválil rozvrh výťažku z dražby nehnuteľností, rozhodnutie bolo potvrdené uznesením KS Trnava, spisová značka 24CoE 15/2012-242 zo dňa 20. 2. 2013 a nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť 3. 12. 2013. Žalobcova pohľadávka mala byť uspokojená vo výške 33 197,96 Eur.

7. Ku dňu 30. 6. 2009 došlo k zániku funkcie súdneho exekútora JUDr. Dušana Mrenicu. Dňa 23. 9. 2009 bol ustanovený náhradný súdny exekútor Mgr. Milan Somík. Mgr. Milan Somík žalobcovi oznámil, že nie je možné zaslať žalobcovi finančné prostriedky vymožené v exekúcii, nakoľko po prevzatí Exekútorského úradu od pôvodného súdneho exekútora JUDr. Dušana Mrenicu sa na účte nenachádzali žiadne finančné prostriedky a nebola mu vydaná žiadna finančná hotovosť.

8. Žalobca podal u žalovaného žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, spôsobenej pri výkone verejnej moci, v exekučnom konaní. Žalovaný žalobcovi oznámil listom doručeným žalobcovi dňa 23. 2. 2015, že predmetnú žiadosť považuje za nedôvodnú a predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody je tým ukončené.

9. Bývalý súdny exekútor JUDr. Dušan Mrenica zomrel dňa 7. 2. 2016, dedičské konanie po menovanom bolo rozhodnutím OS Zvolen 8D 18/2016 zastavené pre nemajetnosť, nakoľko bolo zistené, že poručiteľ nezanechal majetok.

10. Súd prvej inštancie pokiaľ ide o vzájomný vzťah medzi zodpovednosťou exekútora podľa § 33 ods. 1 EP a zodpovednosťou štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. poukázal na dovtedajšiu judikatúru podľa ktorej zodpovednosť exekútora za škodu pri výkone funkcie exekútora je širšia ako podľa zákona č. 514/2003 Z.z. (porovnaj napr. II.ÚS 165/2012, IV. ÚS 165/2012 607/2013), exekučný poriadok ani zákon č. 514/2003 Z.z. priamo nestanovujú prioritu alebo výlučnosť zodpovednosti za škodu podľa niektorého z nich; obe zodpovednosti stoja vedľa seba. Za škodu spôsobenú exekútorom pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu (činnosti uvedené v ustanoveniach § 29 až § 194 Exekučného poriadku), zodpovedá vedľa štátu (s následným právom regresu) rovnako sám exekútor, a to za podmienok uvedených v § 33 ods. 1 Exekučného poriadku (podobne II. ÚS 289/2008). Z uvedeného teda vyplýva, že závisí výlučne na rozhodnutí poškodeného, či bude náhradu škody požadovať podľa zákona č. 514/2003 Z.z. alebo či predmetný nárok bude uplatňovať priamo od exekútora podľa § 33 ods. 1 Exekučného poriadku. Vzhľadom na uvedené okresný súd dospel k záveru, že žalovaný je v spore je pasívne legitimovaný.

11. Pokiaľ ide o existenciu škody na strane žalobcu okresný súd zistil existenciu škody u žalobcu. Žalovaná strana namietala, že žalobcovi nemohla vzniknúť škoda, pokiaľ má žalobca nárok z titulu bezdôvodného obohatenia voči exekútorovi podľa § 451 Občianskeho zákonníka. Okresný uviedol, že k súbehu vyššie uvedených nárokov judikatúra zaznamenala viacero názorov. Pre vyriešenie tejto otázky

je však dôležité, či ten ktorý právny vzťah je súkromno-právny alebo verejno-právny. Exekútor je v zmysle § 2 Exekučného poriadku štátom určenou a splnomocnenou osobou na vykonávanie núteného výkonu súdnych a iných rozhodnutí. Podľa § 3 Exekučného poriadku exekútor vykonáva exekučnú činnosť neustranne a nezávisle. Pri výkone svojej činnosti je viazaný len ústavou SR, zákonmi, inými všeobecne záväznými predpismi vydanými na ich vykonanie a rozhodnutím súdu, vydaným v exekučnom konaní. Z definície právneho postavenia súdneho exekútora podanej priamo exekučným poriadkom vyplýva, že exekútor v exekučnom konaní vykonáva úlohy štátneho orgánu. Právne postavenie exekútora je ustanovené tak, že v rámci deľby verejnej moci sa exekútor podieľa na realizácii základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa § 46 ods. 1 Ústavy SR. Na súdneho exekútora, vykonávajúceho exekučnú činnosť treba v zmysle uvedeného hľadieť ako na orgán, ktorému je zverený výkon verejnej (štátnej) moci v rozsahu, ustanovenom zákonom a to exekučným poriadkom a subsidiárne civilným sporovým poriadkom. Ustanovenie § 5 ods. 2 Exekučného poriadku výslovne uvádza, že vykonanie exekučnej činnosti je výkonom verejnej moci. V danom prípade žalobca svoj nárok na náhradu škody vyvodzoval zo skutkových okolností, kedy nesprávnym úradným postupom exekútora v exekučnom konaní malo dôjsť k skutočnosti, že jemu ako oprávnenému neboli vyplatené finančné prostriedky, ktoré boli získané v exekučnom konaní na základe dražby. Uvedené sa teda netýka niektorých z typických súkromných oblastí života fyzickej osoby alebo právnickej osoby a nevyplýva zo súkromného práva. Ide tu o verejno-právny vzťah sledujúci zabezpečenie funkcie štátu v rámci ktorého účastníci nemali autonómne a rovnoprávne postavenie charakteristické pre právne vzťahy založené na súkromnom práve. Tento právny vzťah sa vyznačoval tým, že jeden účastník vzťahu (súdny exekútor) vystupoval voči druhému účastníkovi (oprávnenému) ako nositeľ verejnej zvrchovanej moci a bol oprávnený druhému subjektu jednostranne zakladať práva alebo povinnosti. Právny vzťah súdneho exekútora a účastníka v exekučnom konaní s týmito znakmi nemôže byť považovaný za súkromno-právny vzťah. Vzhľadom na povahu vzťahu vznikajúceho medzi oprávneným, ako účastníkom exekučného konania a súdnym exekútorom vykonávajúcim exekučnú činnosť nemôže dôjsť na strane súdneho exekútora k bezdôvodnému obohateniu v zmysle § 451 Občianskeho zákonníka tým, že exekútor si nespĺnil svoje povinnosti a oprávnenému z exekúcie nevyplatil prostriedky, získané od povinného v exekučnom konaní.

12. Okresný súd ďalej v súvislosti s existenciou škody na strane žalobcu poukázal aj na to, že bývalý súdny exekútor JUDr. Dušan Mrenica zomrel 7. 2. 2016, žalobca si teda v žiadnom prípade nemôže uplatniť svoje práva z titulu bezdôvodného obohatenia voči pôvodnému súdnemu exekútorovi, a to ani voči jeho právnym nástupcom, pretože z uznesenia Okresného súdu Zvolen po poručiťovi N.. S. I. 8D 18/2016-286 vyplýva, že dedičské konanie bolo zastavené pre nemajetnosť.

13. Ďalej okresný súd zisťoval existenciu predpokladov pre vznik zodpovednosti za škodu, a to:

14. Nesprávny úradný postup

Podľa obsahu tohto pojmu môže ísť o akúkoľvek činnosť, spojenú s výkonom práv moci určitého štátneho orgánu (teda aj exekútora), ak pri tomto výkone alebo v súvislosti s ním dôjde k porušeniu pravidiel ustanovených právnymi normami pre konanie štátneho orgánu alebo k porušeniu poriadku, ktorý vyplýva z povahy funkcie alebo cieľov tejto činnosti. Pretože úradný postup spravidla nemožno v právnom predpise upraviť do najmenších podrobností, treba správnosť úradného postupu posudzovať aj z hľadiska účelu, k dosiahnutiu ktorého postup štátneho orgánu smeruje. V tejto veci je zrejmé, že pôvodné exekučné konanie bolo vedené za účelom, aby žalobcovi, ako oprávnenému boli vyplatené finančné prostriedky od povinného. Súdny exekútor JUDr. Dušan Mrenica tieto finančné prostriedky získal avšak oprávnenému, teda žalobcovi ich nevyplatil. V tomto prípade došlo k porušeniu zákona a to exekučného poriadku, konkrétne § 165 ods. 1, podľa ktorého po schválení rozvrhu výťažku a po úplnom zaplatení najvyššieho podania poukáže exekútor do 7 dní oprávneným osobám prikázané sumy s výnimkou nárokov, o ktorých prebieha konanie o zapretie prihlásenej pohľadávky. V tomto prípade je zrejmé, že finančné prostriedky oprávnenému v zákonom stanovenej lehote vyplatené neboli a teda je zrejmé, že v tomto prípade sa jedná o nesprávny úradný postup. V tomto prípade je zrejmé, že bývalý súdny exekútor N.. S. I. svoje povinnosti porušil, keďže v zákonom stanovenej lehote z dôvodu nečinnosti nevyplatil finančné prostriedky, získavané v dražbe žalobcovi ako oprávnenému.

15. Vznik škody.

V konaní je preukázané, že v rámci exekučného konania pred Okresným súdom Galanta 8Er 2748/2000 došlo k vydaniu uznesenia 8Er 2748/2000-145, ktorým súd schválil rozvrh výťažku z dražby

nehnutelností, vykonanej súdnym exekútorom JUDr. Dušanom Mrenicom. Uznesenie o schválení rozvrhu výťažku z dražby nehnuteľností sa stalo právoplatnými a vykonateľnými dňa 3. 12. 2013. V zmysle tohto uznesenia o schválení rozvrhu výťažku z dražby nehnuteľností mal súdny exekútor v prospech oprávneného (žalobcu) poukázať sumu v celkovej výške 1 000 121,74 Sk (33 197,96 Eur). Tieto finančné prostriedky boli vyplatené vydražiteľom exekútorovi. Existencia škody v tomto konaní je preukázaná v sume 33 197,96 Eur, ide o zmenšenie majetku žalobcu (v rozpore so schváleným rozvrhom výťažku v zákonom stanovenej lehote).

16. Príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti, resp. právne relevantnou udalosťou, spôsobujúcou škodu a nepriaznivých následkov, teda ujmu, (škodou).

Súdny exekútor porušil svoju povinnosť, keď v zákonom stanovenej lehote nevyplatil žalobcovi ako oprávnenému v rámci exekúcie získané finančné prostriedky s tým, že podľa právoplatného uznesenia o schválení rozvrhu výťažku z dražby nehnuteľností mal súdny exekútor vyplatiť žalobcovi ako oprávnenému sumu 33 197,96 Eur. Práve v príčinnej súvislosti s takýmto konaním (nekonaním) súdneho exekútora došlo k nepriaznivým následkom, teda k ujme (škode) na strane žalobcu, keďže sa zmenšil jeho majetok tým, že uvedené finančné prostriedky v sume 33 197,96 Eur nezískal.

17. V tomto prípade JUDr. Dušan Mrenica vystupoval ako súdny exekútor, na ktorého je treba hľadieť ako na orgán, ktorému je zverený výkon verejnej moci v rozsahu ustanovenom zákonom a to exekučným poriadkom. Z ustanovení zákona č. 514/2003 Z.z. možno vyvodiť, že za škodu, spôsobenú súdnym exekútorom pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu (činnosti, uvedené v ustanoveniach § 29-194 Exekučného poriadku) zodpovedá vedľa štátu (s následným právom regresu) rovnako sám exekútor a to za podmienok, uvedených v § 33 ods. 1 Exekučného poriadku. Žalovaný je v spore pasívne legitimovaný a preto ho okresný súd zaviazal zaplatiť žalobcovi žalovanú istinu 33 197,96 Eur ako náhradu skutočnej škody s prisl. t.j. úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 24. 2. 2015 do zaplataenia, t.j. odo dňa nasledujúceho od oznámenia žalovaného o výsledku predbežné prerokovania nároku na náhradu škody.

18. Pokiaľ právny zástupca žalovanej strany namietal, že v priebehu konania bola prijatá novela č. 2/2017 Z.z., ktorou sa novelizoval exekučný poriadok a poukázal na ustanovenie § 31 Exekučného poriadku, k tomuto okresný súd uviedol, že pripúšťa, že vo výnimočných prípadoch je prípustná aj tzv. nepravá spätná retroaktivita, má však za to, že na základe princípu retroaktivity nesmie dôjsť k zhoršeniu alebo k zrušeniu nadobudnutých práv, môže dôjsť iba k ich zlepšeniu. V čase, keď bola podávaná žaloba a to dňa 7. 4. 2015, uvedené ustanovenie novely 2/2017 Z.z. ešte neexistovalo. Okresný súd preto vychádzal z ustanovení zákona platného a účinného v čase podania žaloby. Zároveň poukázal na nález Ústavného súdu 36/1995, podľa ktorého ten, kto konal v dôvere v platný a účinný zákon nemôže byť vo svojej dôvere k nemu sklamaný. V čase podania žaloby žalobca splnil všetky zákonom stanovené podmienky, pre úspešné domáhanie sa nároku na náhradu škody, voči štátu, pričom prijatá novela 2/2017 Z.z. predpokladá ďalšiu podmienku, ktorú už žalobca aktuálne ani nemôže splniť. Podľa názoru okresného súdu prijaté znenie novely v ustanovení § 31 môže platiť len na prípady žalôb, podaných po účinnosti uvedenej novely.

19. O trovách konania rozhodol okresný súd podľa § 255 ods. 1 CSP. Nakoľko v konaní mal plný úspech žalobca, okresný súd priznal žalobcovi plnú náhradu trov konania voči žalovanému.

20. Proti rozsudku v súlade s § 355 ods. 1 CSP, v lehote v súlade s § 362 ods. 1 CSP podal odvolanie žalovaný, navrhol rozhodnutie zmeniť tak, že súd žalobu zamietne. Odvolanie podal z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP.

21. Odvolateľ namietal, že pokiaľ ide o otázku existencie nesprávneho úradného postupu, exekútor JUDr. Mrenica a ani Mgr. Somík sa nedopustili žalobcom namietaného nesprávneho úradného postupu. Pôvodný súdny exekútor JUDr. Mrenica nemohol porušiť ust. § 165 ods. 1 Exekučného poriadku, keďže ku dňu schválenia rozvrhu výťažku právoplatným a vykonateľným rozhodnutím súdu dňa 03. 12. 2013 už súdnym exekútorom nebol, teda povinnosť poukázať prikázané sumy po schválení rozvrhu výťažku nemohol splniť. Taktiež ani exekútor Mgr. Somík, ako náhradný súdny exekútor, neporušil a nemohol

porušiť ust. § 165 ods. 1 EP, nakoľko prípisom zo dňa 04. 07. 2013 a 06. 06. 2014 oznámil žalobcovi, že nie je možné zaslať finančné prostriedky v zmysle schváleného rozvrhu výťažku z dražby nehnuteľností, keďže po prevzatí exekútorského úradu sa na účtoch nenachádzali žiadne finančné prostriedky a nebola mu vydaná ani žiadna finančná hotovosť v súvislosti s exekučným konaním vedeným žalobcom. Nesprávny úradný postup pôvodného súdneho exekútora JUDr. Mrenicu by mohol byť spojený výlučne s jeho postupom pri odovzdávaní exekučnej agendy náhradnému súdnemu exekútorovi Mgr. Somíkovi v intenciách § 16a a § 16b EP. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je v tejto časti nedostatočne odôvodnené a nepreskúmateľné, keď súd prvej inštancie sa vôbec nevysporiadal s existenciou žalobcom tvrdeného nesprávneho úradného postupu. Uvedeným tak došlo k nesprávnemu procesnému postupu ako aj k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci.

22. Odvolateľ tiež namietal, že súd prvej inštancie sa v odôvodnení rozhodnutia (v bode 19) opätovne zaoberal otázkou vzájomnej konkurencie zodpovednosti za škodu podľa § 33 ods. 1 EP a zodpovednosti podľa zákona č. 514/2003 Z. z., čo považuje odvolateľ za zmatečné a zakladá to vnútornú nekonzistenciu napadnutého rozsudku. Uvedené nedáva odpoveď na argument žalovaného, že žalobcovi nemohla vzniknúť škoda, pokiaľ má nárok z titulu bezdôvodného obohatenia proti exekútorovi, ako to uviedol aj odvolací súd v predchádzajúcom zrušujúcom rozhodnutí. Pokiaľ ide o súbeh a konkurenciu, resp. vzájomné postavenie nárokov z titulu bezdôvodného obohatenia a náhrady škody, tak nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom môže byť v civilnom sporovom konaní úspešne uplatnený až vtedy, ak žalobca nemohol dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky z titulu bezdôvodného obohatenia voči tomu, kto tento prospech získal a je povinný ho vydať (ÚS SR sp. zn. II.ÚS 165/2012, 3.ÚS 361/2009-24, uznesenie NS ČR sp. zn. 28Cdo 3533/2011), kým má žalobca pohľadávku na vydanie bezdôvodného obohatenia voči tomu, kto ho získal, resp. kým nepreukázal bezúspešné domáhanie sa vydania tohto obohatenia, nie je daný základný predpoklad zodpovednosti štátu za škodu, a to existencia samotnej škody (rozsudok NS SR sp. zn. 4Cbo 110/84, NS SR sp. zn. 4Cbo 191/2005). Aj podľa uznesenia Ústavného súdu SR sp. zn. 3.ÚS 361/2009 pokiaľ má účastník pohľadávku na vydanie bezdôvodného obohatenia, škoda mu ešte nevznikla, a preto nemôže byť daná zodpovednosť štátu podľa zákona č. 58/1969 Zb. Zmyslom uvedeného je, že je nemysliteľné, aby sa subjekt obohatil a nebol povinný takýto prospech vydať s odôvodnením, že poškodený subjekt bude uspokojený titulom náhrady škody od štátu. Škoda nevzniká okamihom splatnosti pohľadávky, resp. omeškania dlžníka, ale až okamihom, keď sa právo veriteľa (v tomto konaní žalobcu) na plnenie voči dlžníkovi stalo fakticky (bez zavinenia v podobe samotného veriteľa) nevymáhateľným (mutatis mutandis uznesenie NS ČR sp. zn. 25Cdo 105/2004). Žalovaný poukázal na nesprávnosť záveru súdu prvej inštancie, že žalobca sa nemohol domáhať vydania bezdôvodného obohatenia voči súdnemu exekútorovi JUDr. Dušanovi Mrenicovi, nakoľko tento zomrel dňa 07. 02. 2016. Žalobca sa od súdneho exekútora Mgr. Somíka dozvedel najneskôr dňa 06. 06. 2014, že mu nie je možné zaslať finančné prostriedky, keďže na účte pôvodného súdneho exekútora sa peňažné prostriedky nenachádzali, a teda sa mohol od tohto okamihu domáhať vydania bezdôvodného obohatenia priamo od pôvodného súdneho exekútora JUDr. Mrenicu, preto jeho úmrtie aj následné dedičské konanie je irelevantné, žalobca mal dostatočný priestor (obdobie takmer 2 rokov) na domáhanie sa vydania bezdôvodného obohatenia od pôvodného súdneho exekútora JUDr. Mrenicu. Súd prvej inštancie vôbec neposudzoval dôvodnosť argumentácie žalovaného, nezohľadnil judikatúru, na ktorú odkazoval žalovaný, v prípade odklonu od existujúcej judikatúry je povinnosťou súdu uviesť dostatočné a presvedčivé dôvody pre tento odklon.

23. Odvolateľ ďalej poukázal na zákon č. 2/2017 Z.z., ktorým sa menil a doplnil Exekučný poriadok, ust. § 243h ods. 1 EP a na to, že tento neobsahuje prechodné ustanovenia vo vzťahu k právnej úprave zodpovednosti exekútora za škodu, preto má za to, že jeho znenie je potrebné aplikovať aj v súvislosti so zodpovednosťou exekútora za škodu vzniknutou pred 01. 04. 2017, t.j. nepravá spätná retroaktivita je v danom prípade prípustná. Zmena právnej úpravy zodpovednosti exekútora za spôsobenú škodu reflektuje závery súdnej praxe o prednosti nároku z titulu bezdôvodného obohatenia pred nárokom z titulu náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. a zároveň inkorporuje do Exekučného poriadku aj prednosť uspokojenia nároku z majetku poisťovateľa pred nárokom z titulu náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z.. Odvolateľ uviedol, že novela verifikuje správnosť jeho argumentácie, že zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú súdnym exekútorom podľa zákona č. 514/2003 Z. z. je daná až vtedy, keď poškodený subjekt spoľahlivo preukáže, že jeho nárok nebolo možné uspokojiť z majetku poisťovateľa alebo exekútora. Nestotožňuje sa s argumentáciou okresného súdu v bode 24 odôvodnenia. Zákona č. 2/2017 Z. z. podľa odvolateľa nezhoršil, resp. nezrušil nadobudnuté práva žalobcu, ale naopak zlepšil

postavenie žalobcu, nakoľko precizoval vzájomné postavenie nárokov z titulu bezdôvodného obohatenia a náhrady škody, kedy navyše inkorporoval možnosť domáhať sa škody spôsobenej exekútorom aj z majetku poisťovateľa. Na danú vec nie je možné aplikovať nález ÚS SR 36/1995, keďže vychádzal z diametrálne odlišných skutkových okolností. Odvolateľ zdôraznil, že neexistoval žiadny legitímny dôvod vylučujúci priamu aplikáciu ust. § 31 EP.

24. Žalovaný odvolaním namietal aj závislý výrok o náhrade trov konania a tiež skutočnosť, že súd prvej inštancie opomenul rozhodnúť o trovách pôvodného odvolacieho konania, v ktorom bol v plnom rozsahu úspešný žalovaný (§ 365 ods. 1 pís. b) CSP).

25. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť, poukázal na to, že pokiaľ ide o porušenie povinnosti v exekučnom konaní a námietky žalovaného, tieto sú neudržateľné. Zákon č. 514/2003 Z. z. zakladá objektívnu zodpovednosť, ktorej sa nemôže štát zbaviť. Rozhodujúcim kritériom zákonnosti konania vedeného orgánom verejnej moci je výsledok tohto konania (NS SR 3 MCdo 194/2010). Pohľadávka oprávneného mala byť v rámci výkonu exekúcie zo strany exekútora uspokojená z výťažku z predaja nehnuteľností vo vlastníctve povinného. Účelom exekučného konania je vymôcť peňažné prostriedky v prospech oprávneného od povinného a účel zákona by bol naplnený vtedy, ak by došlo k splneniu povinnosti exekútora vyjadrenej v § 165 ods. 1 EP, a teda poukázaním výťažku v stanovenej lehote oprávnenému. Je zrejmé, že vo vzťahu k dosiahnutiu účelu vyjadreného v § 165 ods. 1 EP, k nesprávnemu úradnému postupu došlo. To, že súdny exekútor JUDr. Mrenica porušil viacero ustanovení Exekučného poriadku, bolo v konaní pred súdom prvej inštancie preukázané, avšak všetky porušenia zákonných ustanovení súviseli s porušením zákonom sledovaného cieľa vyjadreného v § 165 ods. 1 EP. Správnosť úradného postupu treba posudzovať aj z hľadiska účelu, k dosiahnutiu ktorého postup štátneho orgánu smeruje (rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo 60/2003, ZSP 1/2004). Exekútor je povinný počínať si tak, aby jeho konaním bol naplnený účel exekučného konania, a to od jeho začiatku až po koniec. Ak v priebehu exekučného konania dôjde k zmene exekútora alebo k zániku funkcie exekútora, nemožno touto skutočnosťou dôjsť k zmareniu účelu tohto exekučného konania. V prípade, ak v exekučnom konaní došlo k vymoženiu peňažných prostriedkov v prospech oprávneného, vznikla tak exekútorovi povinnosť tieto peňažné prostriedky poukázať oprávnenému za splnenia podmienok uvedených v jednotlivých ustanoveniach EP. Táto povinnosť prechádza priamo zo zákona aj na náhradníka už odvolaného súdneho exekútora, ak v čase naplnenia zákonných podmienok pre vyplatenie peňažných prostriedkov bol už pôvodný exekútor odvolaný. Pokiaľ k splneniu tejto zákonnej povinnosti nedôjde, ide o nesprávny úradný postup. K porušeniu povinnosti vyplatiť vymožené peňažné prostriedky oprávnenému v súlade s § 165 ods. 1 EP došlo, ide o nesprávny úradný postup a vzniku nároku na náhradu škody oprávnenému.

26. Žalobca pokiaľ ide o námietku odvolateľa, že nevznikla škoda, poukázal na to, že pokiaľ ide o súbeh, resp. konkurencie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa § 451 OZ a práva na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., žalovaný poukazoval na rozhodnutia, ktoré nie je možné aplikovať na tento prípad, keďže vychádzajú z úplne iných skutkových okolností. Vzhľadom na povahu vzťahu vznikajúceho medzi oprávneným ako účastníkom exekučného konania a súdnym exekútorom vykonávajúcim exekučnú činnosť nemôže dôjsť na strane súdneho exekútora k bezdôvodnému obohateniu v zmysle § 451 OZ tým, že exekútor si nesplnil svoje povinnosti a oprávnenému v exekúcii nevyplatil prostriedky získané od povinného v exekučnom konaní (rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo 58/2009, KS v BB 16Co 141/2012). Súd prvej inštancie teda rozhodol v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu, tak ako to uviedol v bode 20 odôvodnenia a nad rámec súd prvej inštancie uviedol, že ak by aj vznikol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, v súčasnosti si už žalobca ani takýto nárok uplatňovať nemôže vzhľadom na zistené skutkové okolnosti. Pokiaľ žalovaný poukázal na nález Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 165/2012, práve tento rieši problematiku vzniku bezdôvodného obohatenia na strane súdneho exekútora, kedy tento nárok môže vzniknúť výlučne len k trovám exekučného konania, kedy súdny exekútor vystupuje ako účastník konania a prevažuje aspekt jeho postavenia ako osoby vykonávajúcej slobodné povolanie, ktorá má ekonomický záujem na priebehu exekučného konania. Pokiaľ ide o ostatné rozhodnutia, v nich sa riešil nárok na bezdôvodné obohatenie vo vzťahu k tretím osobám, ktoré sa bezdôvodne obohatili, pričom nejde o osobu súdneho exekútora pri výkone verejnej moci. Žalobca uviedol, že nemohlo dôjsť na strane súdneho exekútora JUDr. Dušana Mrenicu pri výkone exekučnej činnosti k vzniku bezdôvodného obohatenia tak, ako to prezentuje žalovaný, keďže nie je v tomto prípade naplnená ani jedna z predpokladaných skutkových podstát bezdôvodného obohatenia podľa § 451 ods. 2 OZ. Práve z tohto dôvodu, že sa nejedná o žalovaným

deklarované bezdôvodné obohatenie sa súd prvej inštancie zaoberal možnosťou uplatnenia náhrady škody v zmysle § 33 EP priamo voči exekútorovi a možnosťou požadovať náhradu škody priamo od štátu v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z..

27. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec v rozsahu podľa § 379, 380 CSP, bez nariadenia pojednávania v súlade s § 385 CSP, rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil v súlade s § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne.

28. Podľa § 387 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

29. Odvolací súd v konaní súdu prvej inštancie nezistil vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok.

30. Z dôvodu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, pri posudzovaní veci sa zaoberal len námietkami žalovaného uvedenými v odvolaní a procesným postupom okresného súdu, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozsudku z hľadiska, či došlo k vadám, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

31. Odvolanie žalovaného nepoukazuje na žiadne také dôvody, ktoré by podmieňovali zmenu rozhodnutia.

32. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd, vzhľadom na odvolacie dôvody udáva, že súd prvej inštancie v súlade s § 215 CSP rozhodol na základe zisteného skutkového stavu, skutkový stav subsumoval pod správnu normu hmotného práva, ktorú správne interpretoval.

33. Odvolateľ v odvolaní namietal nesprávnosť rozhodnutia, z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), f), a h) CSP. Mal za to, že postupom exekútorov nedošlo k porušeniu ust. § 165 ods. 1 Exekučného poriadku, súd dospel k zmätočnému záveru, súd sa vôbec nevysporiadal s existenciou žalobcom tvrdeného nesprávneho úradného postupu, hoci žalovaná v konaní v rámci procesnej obrany zdôvodnila, prečo podľa jej názoru nedošlo k nesprávne úradnému postupu, čo napĺňa prvky arbitrárnosti. Pokiaľ ide o škodu odvolateľ namietal záver súdu, že škoda vznikla, uviedol, že nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom od štátu by mohol žalobca úspešne uplatniť iba vtedy, ak by preukázal, že sa bezúspešne domáhal v súdnom konaní vydania bezdôvodného obohatenia, čo žalobca nepreukázal, a teda nie je daný základný predpoklad zodpovednosti štátu za škodu. Úmrtie JUDr. Mrenicu dňa 07.02.2016 a následné dedičské konanie je irelevantné. Súd vôbec neposudzoval argumentáciu žalovanej, pričom sa odklonil od existujúcej judikatúry, čo neodôvodnil. Odvolateľ tiež namietal, že súd prvej inštancie mal na vec aplikovať zákon č. 2/2017 Z.z., nepravá spätná retroaktivita je podľa neho v danom prípade prípustná, pokiaľ ide o právnu úpravu zodpovednosti exekútora za škodu vzniknutú pred jeho účinnosťou, t.j. 01.04.2017.

34. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie udáva, že žalobca uplatnil proti žalovanému nárok na náhradu škody v súvislosti s nesprávnym úradným postupom exekútora na súde dňa 07.04.2015, pričom k nesprávne úradnému postupu došlo 10.12.2013. Námietka žalovaného, že súd mal nárok posudzovať podľa § 31 zákon č. 2/2017 Z.z., účinného od 01.04.2017, pokiaľ ide o podmienky uplatnenia nároku voči žalovanému nie je dôvodná. K uvedenej námietke odvolateľa, že súd prvej inštancie mal na danú vec aplikovať ustanovenie § 31 zák. č. 233/1995 Z.z. účinného od 1.4.2017, nakoľko nepravá spätná retroaktivita je v danom prípade prípustná odvolací súd udáva, že ustanovenie § 31 účinné od 1.4.2017 upravilo podmienky pre uplatnenie zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú súdnym exekútorom, zo znenia ustanovenia vyplýva, že zodpovednosť štátu je daná až vtedy, keď poškodený subjekt spoľahlivo preukáže, že jeho nárok nebolo možné uspokojiť z majetku poisťovateľa alebo exekútora. Novou právnou úpravou ako to vyplýva z dôvodovej správy boli stanovené pravidlá pre uplatnenie nároku poškodeného na náhradu škody. Náhradu škody, za ktorej vznik zodpovedá exekútor a ktorú má podľa poisťnej zmluvy platiť poisťovateľ, uhrádza poisťovateľ (tzn. poisťovňa, s ktorou má súdny exekútor uzatvorenú poisťnú zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu podľa § 12 ods. 2 Exekučného poriadku) priamo poškodenému, pričom poškodený si môže uplatniť právo na náhradu škody priamo od tohto poisťovateľa, pričom štát zodpovedá za škodu spôsobenú exekútorom len vtedy, ak túto nebolo možné uspokojiť. V prechodných ustanoveniach zákonodarca neupravil účinky zmeny zákona. Z obsahu spisu je zjavné, že žalobca podal žalobu na súd dňa 07.04.2015 t.j. v čase predchádzajúcej právnej úpravy. Retroaktivita je v práve spätná pôsobnosť právnych predpisov do minulosti. Zákaz retroaktivity je jeden zo základných právnych princípov demokratickej spoločnosti zaručujúci právnu istotu. Napriek tomu, že neskoršia norma má vplyv na právne vzťahy založené v minulosti skoršou právnou normou, tento vplyv sa uskutočňuje až od vzniku účinnosti neskoršej normy. Všeobecne je prijatý názor, že plnenie právnej povinnosti sa musí

uskutočňovať na základe práva platného v čase, kedy dochádza k plneniu danej právnej povinnosti. Obdobne to platí aj pre spôsob uplatňovania nárokov, ku ktorému musí dôjsť na základe práva platného v čase, kedy sa uskutočňuje realizácia nároku. Pri nepravnej retroaktivite daný zákon, resp. právny predpis nezasahuje do minulosti. Príslušné práva a povinnosti, ktoré subjekty nadobudli na základne konkrétnych právnych skutočností, zostávajú týmto subjektom priznané, avšak môže dôjsť k ich zmene novou právnou úpravou. Na základe princípu aretroaktivity nesmie dôjsť k zrušeniu alebo zhoršeniu ochrany nadobudnutých práv. Môže dôjsť iba k ich zlepšeniu pro futuro, ktoré sa môže uskutočniť priznaním účinnejších garancií. Ku strate právnej ochrany by mohlo dôjsť vtedy, ak by sa preukázateľne potvrdilo, že dané práva boli nadobudnuté v rozpore s dobrými mravmi a medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Ochrana nadobudnutých práv, ako aj zásahy do týchto práv sú úzko späté s nepravou retroaktivitou. Pri nepravnej retroaktivite nemožno hovoriť o spätnej účinnosti v pravom zmysle slova. Pokiaľ došlo k zmene v právnej úprave, musia byť subjektívne práva a povinnosti, vznikajúce z právnych vzťahov, posudzované podľa práva účinného v čase ich vzniku.

35. Vzhľadom na vyššie uvedené správne súd prvej inštancie posudzoval uplatnený nárok žalobcom, podľa toho, či v čase uplatnenia nároku žalobcom na súd uplatnil žalobca tento nárok dôvodne. Otázka zodpovednosti exekútora v exekučnom konaní bola riešená v súdnej praxi do účinnosti zák. č. 2/2017 Z.z. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci a/ nezákonným rozhodnutím, b/ nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, c/ rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo d/ nesprávnym úradným postupom. Zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť (ods. 2). Podľa § 4 ods. 1 písm. a/ bod 3. zákona č. 514/2003 Z.z. vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu. Zároveň podľa § 33 ods. 1 Exekučného poriadku (účinného v čase uplatnenia nároku na súde), ak osobitný zákon neustanovuje inak, exekútor zodpovedá za škodu tomu, komu ju spôsobil on alebo jeho zamestnanec v súvislosti s činnosťou podľa tohto zákona. Pokiaľ ide o vzájomný vzťah medzi zodpovednosťou exekútora podľa § 33 ods. 1 Exekučného poriadku a zodpovednosťou štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. treba uviesť, že zodpovednosť exekútora za škodu pri výkone funkcie exekútora je širšia ako podľa zákona č. 514/2003 Z.z. (porovnaj napr. II. ÚS 165/2012, IV. ÚS 607/2013). Exekučný poriadok ani zákon č. 514/2003 Z.z. priamo nestanovoval prioritu alebo výlučnosť zodpovednosti za škodu podľa niektorého z nich; obe zodpovednosti stáli vedľa seba. Z dikcie ustanovení možno vyvodiť, že za škodu spôsobenú exekútorom pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu zodpovedal vedľa štátu (s následným právom regresu) rovnako sám exekútor, a to za podmienok uvedených v § 33 ods. 1 Exekučného poriadku (tj. EP účinného v čase podania žaloby) (podobne II. ÚS 289/2008). Z uvedeného teda vyplývalo, že záviselo výlučne na rozhodnutí poškodeného, či uplatnil náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. alebo či predmetný nárok uplatňoval priamo od exekútora podľa § 33 ods. 1 Exekučného poriadku (NS SR 3 Cdo 75/2015). Odvolací súd poukazuje na to, že uvedené posúdenie vzájomného vzťahu medzi zodpovednosťou exekútora podľa § 33 ods. 1 Exekučného poriadku a zodpovednosťou štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. bolo pre rozhodnutie nevyhnutné, nakoľko bolo potrebné aj z hľadiska uvedeného vyriešiť otázku pasívnej legitímácie. Na základe uvedeného je zrejmé, že žalobca mohol v čase podania žaloby uplatniť nárok na náhradu škody (za splnenia ostatných predpokladov) voči žalovanému.

36. V ďalšom sa súd prvej inštancie zaoberal jednotlivými predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu - nesprávnym úradným postupom, vznikom škody, jej výškou a príčinnou súvislosťou.

37. Podľa ustanovenia § 9 ods. 1, 2 zák. č. 514/2003 Z. z., štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda. Za nesprávny úradný postup možno vo všeobecnosti považovať porušovanie pravidiel, ktoré sú predpísané právnymi normami pre činnosť príslušných orgánov verejnej moci, ktorá je v rozpore so zákonom, resp. s jeho konkrétnym ustanovením. Ide teda o stav, kedy príslušný orgán verejnej moci pri svojej činnosti porušuje svoje povinnosti, ktoré pre neho ustanovuje právny predpis. Nesprávnym úradným postupom

je každý postup orgánu verejnej moci, ktorý pri výkone verejnej moci postupuje v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi alebo v rozpore so zásadami výkonu verejnej moci a základnými právnymi princípmi.

38. Z obsahu žaloby je zrejmé, že žalobca si uplatnil nárok na náhradu škody, ktorá mu bola spôsobená nesprávnym úradným postupom v exekučnom konaní, tým, že mu v lehote 7 dní od právoplatnosti rozhodnutia o schválení rozvrhu výťažku z dražby nehnuteľnosti, t.j. do 10.12.2013 súdny exekútor nepoukázal túto sumu, pričom z vyjadrení exekútora je jej poukázanie vylúčené. Okresný súd zistil, že súdny exekútor JUDr. Dušan Mrenica finančné prostriedky získal, avšak oprávnenému, teda žalobcovi v exekučnom konaní neboli vyplatené, zistil, že došlo k porušeniu zákona a to exekučného poriadku, konkrétne § 165 ods. 1, podľa ktorého po schválení rozvrhu výťažku a po úplnom zaplatení najvyššieho podania poukáže exekútor do 7 dní oprávneným osobám prikázané sumy s výnimkou nárokov, o ktorých prebieha konanie o zapretie prihlásenej pohľadávky. V tomto prípade je zrejmé, že finančné prostriedky oprávnenému v zákonom stanovenej lehote vyplatené neboli a teda sa jedná o nesprávny úradný postup v exekučnom konaní. Pokiaľ odvolateľ namietal, že ani jeden z exekútorov JUDr. Mrenica a ani Mgr. Somík sa nedopustili žalobcom namietaného nesprávneho úradného postupu (pôvodný súdny exekútor JUDr. Mrenica nemohol porušiť ust. § 165 ods. 1 EP, keďže ku dňu schválenia rozvrhu výťažku už súdnym exekútorom nebol a exekútor Mgr. Somík, ako náhradný súdny exekútor nemohol porušiť ust. § 165 ods. 1 EP, keďže po prevzatí exekútorského úradu sa na účtoch nenachádzali žiadne finančné prostriedky) a poukazoval na to, že nesprávny úradný postup pôvodného súdneho exekútora JUDr. Mrenicu by mohol byť spojený výlučne s jeho postupom pri odovzdávaní exekučnej agendy náhradnému súdnemu exekútorovi Mgr. Somíkovi v intenciách § 16a a § 16b EP, odvolací súd uvádza, že v konaní bolo nesporne preukázané, že oprávnenému v exekučnom konaní exekútor po schválení rozvrhu výťažku a po úplnom zaplatení najvyššieho podania nepoukázal do 7 dní prikázanú sumu, tj. 33.197,96 Eur a bolo mu uvedené, že uvedenú sumu mu nemožno poukázať a ani mu nebola poukázaná, takýto postup v exekučnom konaní je v rozpore s príslušnými ustanoveniami zák. č. 233/1995 Z.z., ide jednoznačne o nesprávny úradný postup. Námietky odvolateľa, nespôsobujú vecnú nesprávnosť rozhodnutia. Odvolací súd zdôrazňuje, že exekučné konanie je uceleným jedným konaním upraveným zák. č. 233/1995 Z.z., kde exekútor podľa § 2 ods. 1 Exekučného poriadku je štátom určenou a splnomocnenou osobou na vykonávanie núteného výkonu exekučných titulov. Aj po zmene exekútora treba zachovať postup upravený v § 165 ods. 1 EP. Ak sa v exekučnom konaní nepostupovalo v súlade s citovaným ustanovením, nemožno dospieť k inému záveru ako, že došlo k nesprávnemu úradnému postupu. Rozhodujúcim kritériom zákonnosti konania vedeného orgánom verejnej moci je výsledok tohto konania (NS SR 3 MCdo 194/2010). Účelom exekučného konania je vymôcť peňažné prostriedky v prospech oprávneného od povinného a účel zákona by bol naplnený vtedy, ak by došlo k správne úradnému postupu vyjadrenému v § 165 ods. 1 EP, a teda poukázaním výťažku v stanovenej lehote oprávnenému. K dosiahnutiu účelu sledovaného § 165 ods. 1 EP teda nedošlo. Ak v priebehu exekučného konania dôjde k zmene exekútora alebo k zániku funkcie exekútora, nemožno touto skutočnosťou dôjsť k zmareniu účelu tohto exekučného konania. Pre rozhodnutie vo vzťahu k nároku uplatneného žalobcom je rozhodujúci nesprávny postup v exekučnom konaní upravený § 165 ods. 1 EP, keďže išlo o úpravu postupu vo vzťahu k oprávnenému, tj. žalobcovi. To, že súdny exekútor JUDr. Mrenica porušil viacero ustanovení Exekučného poriadku (§ 16a a § 16b EP, tak ako tvrdí žalovaný, t.j. ustanovenia o postupe pri odovzdávaní agendy exekútora) nemá vplyv na vecnú správnosť rozhodnutia, postup v exekučnom konaní vo vzťahu k žalobcovi bol nesprávny práve porušením § 165 ods. 1 EP. Podľa odvolacieho súdu vzhľadom na vyššie uvedené došlo k nesprávnemu úradnému postupu v exekučnom konaní, tak ako to vyplýva zo skutkových tvrdení žalobcu.

39. Odvolateľa v odvolaní namietal, že žalobcovi nárok na náhradu škody nevznikol, keďže žalobca nepreukázal, že sa bezúspešne domáhal v súdnom konaní vydania bezdôvodného obohatenia, nepreukázal, že nemohol dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky z titulu bezdôvodného obohatenia voči tomu, kto tento prospech získal, zároveň zdôraznil, že sa nestotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že žalobca vzhľadom na úmrtie bývalého súdneho exekútora si nemôže uplatniť svoje právo z titulu bezdôvodného obohatenia voči pôvodnému súdnemu exekútorovi, ani voči jeho právnym nástupcom, keďže dedičské konanie bolo zastavené pre jeho nemajetnosť. Podľa odvolateľa je zrejmé, že súd prvej inštancie vôbec neposudzoval dôvodnosť argumentácie žalovaného a nezohľadnil judikatúru, na ktorú odkazoval.

40. K týmto námietkam odvolateľa odvolací súd udáva, že okresný súd v odôvodnení rozhodnutia v súvislosti s existenciou škody u žalobcu, uviedol, že žalovaná strana namietala, že žalobcovi nemohla

vzniknúť škoda, pokiaľ má žalobca nárok z titulu bezdôvodného obohatenia voči exekútorovi podľa § 451 Občianskeho zákonníka, s týmto sa okresný súd vysporiadal tak, že považoval za dôležité pre vyriešenie tejto otázky posúdenie, či ide o právny vzťah súkromno-právny alebo verejno-právny. V danom prípade žalobca svoj nárok na náhradu škody vyvodzoval zo skutkových okolností, kedy nesprávnym úradným postupom exekútora v exekučnom konaní malo dôjsť k skutočnosti, že jemu ako oprávnenému neboli vyplatené finančné prostriedky, ktoré boli získané v exekučnom konaní na základe dražby. Uvedené sa teda netýka niektorých z typických súkromných oblastí života fyzickej osoby alebo právnickej osoby a nevyplýva zo súkromného práva. Ide tu o verejno-právny vzťah sledujúci zabezpečenie funkcie štátu v rámci ktorého účastníci nemali autonómne a rovnoprávne postavenie charakteristické pre právne vzťahy založené na súkromnom práve. Vzhľadom na povahu vzťahu vznikajúceho medzi oprávneným, ako účastníkom exekučného konania a súdnym exekútorom vykonávajúcim exekučnú činnosť okresný súd uzavrel, že nemôže dôjsť na strane súdneho exekútora k bezdôvodnému obohateniu v zmysle § 451 Občianskeho zákonníka tým, že exekútor si nespĺnil svoje povinnosti a oprávnenému z exekúcie nevyplatil prostriedky, získané od povinného v exekučnom konaní. Vzhľadom na uvedený záver súdu prvej inštancie nebol potom dôvod sa v odôvodnení rozhodnutia zaoberať otázkou konkurencie nároku na bezdôvodné obohatenie a nároku na náhradu škody. To že ide o verejno-právny vzťah nie je súdnou praxou spochybnené, a nespochybnil to ani odvolateľ (napr. NS SR 6 M Cdo 4/2011). Okresný súd navyše v súvislosti s existenciou škody na strane žalobcu posudzoval konkrétne skutkové okolnosti, poukázal aj na to, že bývalý súdny exekútor JUDr. Dušan Mrenica zomrel 7. 2. 2016, žalobca si teda v žiadnom prípade nemôže uplatniť svoje práva z titulu bezdôvodného obohatenia voči pôvodnému súdnemu exekútorovi, a to ani voči jeho právnym nástupcom, pretože z uznesenia Okresného súdu Zvolen po poručiteľovi JUDr. Dušanovi Mrenicovi 8D 18/2016-286 vyplýva, že dedičské konanie bolo zastavené pre nemajetnosť. Žalobca by bol v konaní neúspešný vzhľadom na to, že pôvodný exekútor zomrel a nezanechal majetok. Námietka žalovaného, že žalobcovi nevznikla škoda, keďže mal možnosť domáhať sa vydania bezdôvodného obohatenia sa javí ako príliš formalistický výklad práva. Možnosť domáhať sa vydania bezdôvodného obohatenia, avšak zjavne bez reálnej možnosti uspokojenia nároku, nemôže vylúčiť objektívnu zodpovednosť štátu podľa zák. č. 514/2003 Z.z., s odôvodnením, že škoda zatiaľ nevznikla, keď je zrejmé, že nárok žalobcu aj keby ho uplatnil by nebol uspokojený (III. ÚS 497/2011). Za situácie, kedy je z okolností prípadu zrejmé, že žalobca by nemohol uspieť, môže súd rozhodujúci v spore o náhradu škody sám ako otázku predbežnú riešiť úspešnosť žaloby a uspokojenie nároku, bez toho aby musel poškodený viesť samostatný súdny spor (NS ČR 25 Cdo 2091/2008). Vzhľadom na konkrétne skutkové okolnosti je zrejmé, že žalobcovi škoda vznikla. Uvedený záver nie je v rozpore s judikatúrou súdov, na ktorú poukazoval žalovaný v konaní.

41. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil, a to aj v závislosti od výroku o náhrade trov konania. Súd prvej inštancie rozhodol o trovách konania podľa správneho ustanovenia zákona a toto vzhľadom na plný úspech žalobcu aj správne aplikoval. Pokiaľ ide o námietku žalovaného uvedenú v odvolaní, ktorou namietal, že súd prvej inštancie opomenul rozhodnúť o trovách konania predchádzajúceho odvolania, pričom v danom odvolacom konaní bol žalovaný plne úspešný (došlo k zrušeniu rozhodnutia okresného súdu), odvolací súd udáva, že v súlade s § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania proti protistrane podľa pomeru úspechu vo veci, vzhľadom na rozhodnutie súdu prvej inštancie výsledkom, ktorého bol plný úspech žalobcu mohol súd rozhodnúť len tak, že priznal plnú náhradu trov konania žalobcovi, žalovaná strana nebola úspešná v konečnom rozhodnutí, a preto jej nemohol byť priznaný nárok na náhradu trov konania.

42. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobca bol v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešný a preto mu vzniklo proti žalovanej strane právo na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

43. Rozhodnutie senátu krajského súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).